

Книга «ОСІННЯ КАВА» (2000)

ПЕРЕПІЙ

Братіку-перепю, перепий щастя-долю!

– Що маю, – перепиваю, щастя-долі не вгадаю.

Перепій... Перепій... Від одного до іншого...
Прочитай між рядками, що серцем по долі пишу.
Загубись ув обіймах, як я загубилась між віршами –
Це безумство в собі, мов дитину у лоні, ношу.
Хай заграють музики, проймуть некерованим галасом,
І застогне стривожено, ридьма заплаче смичок.
Застели мені ліжко серпанком сліпучо-атласовим,
Чистий аркуш паперу – коханець на двісті очок!
Я забуду про все. Ірреальне потоне у захваті.
Недопите вино розіллється на груди, мов кров.
В подарунок комусь – на, мов сніг, паперовому бархаті
Напишу, як востаннє, про вищу за волю любов.
Перепій... Перепій... Перепий – і не гіршому.
Розбивається звук – тарілки аплодують руді.
І волає душа, і воліє вмирати за віршами...
І гуляє весілля, і «гірко» кричать молодим.
14.07.98.

НАВІЩО ДУМАЮ ПРО ВАС?

Навіщо думаю про ас і хочу бути золотою?
Прозоре небо ллється в день тягучим медом і смолою.
Повітря брякне – листя зойк кружляє хвилиною густою,
А я легесенько лечу з димами цівкою незлою...
В очах у Вас не буде сліз – цей дим усе живе минає.
Мене ж між осінню колись у віршах хтось таки впізнає.
Навіщо думаю про Вас і хочу бути золотою?
Моє волосся – падолист, який спливає самотою.
У сонці теплому горить небесне світло, наче свято.
І знов до Вас летить, летить душа завзято і затято.
Від золотих моїх очей лягає промінь на обличчя...
Осінній сум мені і Вам, мабуть, не личить.
08.10.98.

ВЕСНА

Стукав цвіт у вікно, чаклував, наче свято сьогодні.
Ніби атоми в білій молекулі, рухався світ.
Не вагомо і легко кружляла безумна безодня,
І танцюючий сніг осипався з ледь видимих віт.
Абрикосове небо пелюстками в простір стікало,
Мов квітучий серпанок, мов кола пахучого сну.
Щовесни розумію – того, що одведено, – мало...
А того, що не встигла, ніколи не дожену.
20.04.99.

НАРОДЖЕННЯ

Очікував Всесвіт на плач дивовижної ліри.
Завмерла галактика співом зірок, мов спокута.
Крізь біль і крізь стогін дитина виходила з шкіри,
Щоб світло ковточком у подиху теплім відчути.
Ой, мамочко-мамо, мої рученята – для тебе!
І усмішка перша, і погляд, і дотик, мов чудо!...
Тримай мене міцно, я – все твоє зоряне небо,
Люби мене сильно – твоїм віддзеркаленням буду.
Чекання дзвенить і вливається в день кришталево.
У сонячнім сяйві з'являється променем Ангел.
Хай буде солодкою мукою спрага життєва –
На смак екзотичного стиглого манго.
Із затишку лона – в обмежений простір вігвама.
Ой, мамочко-мамо, ти – захист, ти – спокій і віра.
Крізь біль і крізь стогін – дитина, мов зернятко, з шкіри,
З-під серця до світу – в уяві щасливої мами.
08.12.97

ALTER EGO

Зомлілий день і мокра одіж вітру,
Й розлита фарба неба по траві.
І тиша слів в бокалі недопита
Чекає губ. Мій друже, ми живі?
Ця єдність наша – важча порожнечі,
Чомусь болить. І спробуй розірви...
Хіба ж це воля? Це від себе втеча
У за небесні, глибші хмар, рови...
Лише тобі, надійний ALTER EGO,
Довірюсь, бо, зливаючись в одне,
У вічнім колі Альфи та Омеги
Насмілююсь на все, що є земне...
Не всі пробачать поетичну вільність.
Та й не потрібно. В кожному – свій бог.
Хай буде нам цей дощ завжди свавільний,
І тиша слів молитвою на двох...

Alter Ego – моє друге «Я», мій друг (лат.)
06.03.95 р.

ГАНЧАРСЬКЕ ПОЛЕ

За Біблійними мотивами

ІУДА

Раптом крок за куліси – і, наче смола, павуки.
Щось не згірш людоловів або папараці...
Не торкнутися б тільки Іудиної руки
І не бачити, як слизотіє продажність крізь пальці.
Нахилийся, Іудо, назбируй у пелену гріх
І неси за собою в найглибші, пекельні могили.
Проторуй задля інших, хіба що на агелів сміх,
Шлях на поле Гончарське, згорнувши обпалені крила.
Хай підступність твоя скам'яніє в тобі. Срібняки

Задзвенять у руках – лиш тепліє по закрутах радість.
Каяття і спокуту крізь Небо не пустять думки –
Породила те поле на муку Іудина заздрість.
Між пустелею часу – тоненьким прошарком душа.
Там Іудова ніч. Він до неї навічно прикутий.
Ні подяки, ні слави, ні ламаного гроша –
Лиш презирства стіна, без якої Іуді не бути б...
І не бути цілунку, і слів Єремії про те,
Що взяли Оціненого – сріблом вдавився Іуда.
Мандрівник зрозуміє, що поле те мертве – святе,
Та до кулі Земної ганебною тінню прикуте.

ПРОКУРАТОР

На Ганчарському полі посохла від крові трава.
По шляхах мандрівних, хто босоніж по склу, хто думками.
Хто солону встеляє, хто в'яже лукаві слова,
Але брязкіт один – порохнявим череп'ям з кістками.
Підкупався й купивсь. Підкорявся за ті ж срібняки.
Заплатили за вибір, за зраду – там люду багато.
І сьогодні ще платять. Іудо, не змиєш з руки –
Це тавро, як вогонь, на долоні твоїй – прокуратор.
Він ім'я фарисея за Богове в серце узяв.
Ти, Іудо, й тепер в прокуратора злизуєш слину.
Прокуратор Пілат був і є – світ його не впіймав.
Ти, Іудо, у зашморзі висиш щомиті, єдиний.
І між тим ти живеш – прокураторам зрадники – хліб.
Продаються воно за протертий п'ятак, як звичайно.
Хоч умив свої руки Пілат – найвідоміша з хиб –
Й не останнє убивство і підлість його не остання.
Прокуратор у кріслі, і в нього важка голова.
Вже чекає на нього юрба: «Хай живе правосуддя!»
На плечі в прокуратора зручно вместила Сова,
Щоби навіч побачили мудрість... куратора люди.
І коли він дозволив Ісусове тіло віддати,
І коли обгорнули його плащаницею слізною,
То подумав Отець про слабку прокураторську статтю
І про те, що ніколи іуд розпізнати не пізно.
Опоганює Всесвіт продажна іудівська суть.
Стогне поле Ганчарське, що пустою бути повинне.
До Ганчарського поля прокляттям устелена путь,
І тіла, «наче гній» – по землі, що в піску, – безневинній.
10.04.98 р.

***

«Лови день. Хоч день, та наш»

Девіз епікурейської мудрості

Це ловлення надто важке – між безумством і раєм.
Як в пологи, що без гарантій, – з надією віриш.
Допоки наш день залишається нашим – ми граєм,
Коли ні росинки від сліду – із зошита вирвеш.
Наш день – все чужі ший. І знов – невловимий. Чим далі,
Тим більше засуджений, не зрозумілий нікому.

Ми ловимо дні, мов секунди, мов першість на ралі,
Хоча ризикуємо раптом спинитися в комі,
Або – за межею. Або – в обгорілому листі,
Розкиданих, зметених в гори, надій нездійснених.
Наш день залишається в колі нехитрого змісту,
Нестерпного звуку – кровинкою в річищі вени.
Наш день від наступного – наче вогонь від вогню,
Печаль від печалі, любов від любові – химерний.
З нічого – нічого немає. Молитимусь дню,
Який буде нашим назавше – щасливим й шаленим.
28.09.98 р.

ПОЛОН

Не здуріла. Не вмерла. І навіть уцент не сп'яніла.
Промайнуло, як день, як нізвідки накликааний сон.
Навіть слів не знайду, як тебе я до щему любила,
Як, заплющивши очі, до тебе летіла в полон.
Ти не віриш, мабуть, у безумство насправді пташине,
Той, хто небо лишає, втрачає сотворений рай.
То, як мокрий асфальт і зітерті від швидкості шини,
І дорога-змія, поворот у якої – то край.
Не кляла. Не судила. І хрестик з грудей не зірвала.
Лиш душею здіймалась в покинуту вись.
І молилася їй, і просила те Небо, благала,
Щоб і ти (хоч би раз!) закохався так само колись.
15.10.96.

***

І навіть крізь вранішнє, сонне, слизьке забуття,
Відхиляючи наш неподільний, незайманий простір,
Де так хочеться Завтра, як прагне вагітна дитя,
Де ознаки любові, мов кулі, ховаються в постріл,
Зупиняється час, і свідомість посходить з зіниць,
І стікає минуле по теплій щоці на сорочку...
І молитва за тебе, мов жінка, схиляється ниць.
Стигнуть зорі на липах освітлено і непорочно...
21.05.98.

ЖІНОЧІ РИМИ

Од Бога – люб, од попа – шлюб,

од короля – весілля.

Та щоразу не знала, зустріну тебе чи забуду...
Чи в спекотному літі дощинкою раптом впаду.
Це – хвороба, це гірше, ніж довга й набридла остуда,
Ніби ломить в суглобах, й тортури, як в справжнім аду.
На твоїй території – рай. Серед сонця і яблук,
І співучої тиші, і дотиків, й опіків губ
Напливають птахи, як у мозок хореї та ямби,
І звертається рима до серця, чи ти мені люб...
Десь під нами Земля. Ця невидима крихітна кулька.
Ми на ній народились, а отже земляни були.
Я не хочу назад. Там у лютому плачуть борульки,

І зав'язує вітер напам'ять із снігу вузли.
Я не хочу усе починати спочатку. Без тебе.
І вертатись в яву, де неспокій, неначе іржа.
Бо римується з словом "любов" лиш заплакане небо,
У якому Жар-птицею сяє самотня душа.
26.10.99.

ВСЕ ТАК ПРОСТО

Неможливість розстатись в думках на єдину хвилину,
Мов обличчя зітерти на дзеркалі, де відбиваєшся ти.
Все пов'язане простором, образом, доторком, іменем
І молитвою, де, все, що небом дається, – нести...
День вчорашній в минулому. Канув, мов камінь під воду.
День, в якому – роки, наче квітів засохлих стерня.
Не шукала ніколи в житті ні стежин, ані броду,
Йшла, немов божевільна, невільно ішла навмання.
Загубилась в тобі. Розгубилась. Стою, мов дівчисько.
І складаю слова, і повторюю правила гри.
І не знаю тих правил – з печалей перлинна низка
Вже тепліє на грудях, прощанням блискучо горить.
Все так просто. Шкода, що життя поспішає занадто.
Фіолетовий шлейф над землею кружляє з димів...
Запиши хоч одну нашу спільну миттєвість як дату –
Ти ж хотів залишитися в віршах, ну тобто – в мені?..
15.09.98 р.

МОЛИТВА

Андрійкові

Альфо й Омега, моє немовлятко! Наш простір
Чітко окреслений, мов планетарний політ.
Гріє надія у серці. І складно, і просто
Все починати спочатку за берегом літ.
Ти – течія, ти – біжуча вода в океани,
Сонце, що сходить. Мое наймиліше дитя,
Хай вбереже тебе Бог від біди та омани,
Хай тобі доля дарує щасливе життя.
Ніжна травинко, рости, проростає між камінням.
Сиві дощі і вітри, і сніги – все дрібне.
Крихітко мила, синочку, мій первісток, сину,
Ти – понад все, що існує у світі, – земне.
Наші тіла пуповина тоненька єднає.
Словом ув аркуш життя утискаюсь і рвусь.
Серце збентежено плаче, тремтить і співає,
Рідна кровинко, за тебе щомиті молюсь...
09.12.97 р.

МЕТРО

Удосвіт душа, мов листок-сирота в падолисті.
Вологе метро і крізь вікна – Дніпра перламутр.
І сяйво Печерської Лаври, мов сонце над містом,
І спалахи світла, що сяйвом сягнули за мур.
І слово любові в молитві од серця приходить,

І чиста сльозинка на дзеркалі неба тремтить.
Які ж це круті і високі до істини сходи,
До тої, яку так дитинно виношуєш ти...
Хоч вперто чекають на нас і вокзали, і будні,
І завш монотонний, розмірений відстук коліс.
А ми все одно і надалі прощатися будем,
Щоб просто зустрітися, знов невідомо коли...
Щоб той, хто кохав або ні, зрозумів й повернувся,
І ангелом з агела став хоч на деякий час.
З якої то мрії? Вже час, мов листочок, згорнувся,
Можливо, що знову написано десь не про нас.
Осяяє місто. Співає повітря: "Осанна!"
Єднає, мов руки, в одне – і шляхи, і мости.
Зажура очей золотіє в осіннім мовчанні.
Пливе ескалатор, з якого уже не зійти...
20.05.97 р.

НА ОДНІЙ ПЛОЩИНІ

На одній площині, на одному відрізочку миті
Через погляд і потиск холодної завше руки
Перейди крізь думки, щоб в легенях забракло повітря,
Поміж втраченим й тим, що лишилось – простінок тонкий.
Обмини наші дні, бо обмани, мов небо сьогодні –
Все прогіркло дощами, такими, що ззовні – п'ятьма.
Десь вгорі над усім плачуть німо свічки Великодні,
І розпавлений віск застигає, мов довга зима.
На одній площині – і ні жити, і ні розминутись.
Сиплять липи піском золотим й запашним, як меди.
І засліплює очі знайома до болю отрута.
Тільки б це – не любов! Вже від неї загасли сліди.
01.07.96 р.

ЖІНОЧЕ Й АБСУРДНЕ

У ніч найтаємнішу, першу, можливо, і в шлюбну,
І потім, коли, наче в піжмурки, грають роки,
Жіноче й абсурдне:
– Скажи мені, ти мене любиш?
Скажи, не мовчи. Ну чому ти у мене такий?
І тануть слова, як морозиво – холодом губи...
Гризе ностальгія, й думки повертають назад.
Душею надіюсь, що якимось по-своєму любиш,
Хоча ще ніколи уголос про це не сказав.
Наївність жіноча не може з мовчанням змиритись,
Вишукує відповідь вперто, мов "бути чи ні?.."
Та сняться по ночах казкові, небачені квіти,
І світяться вогник в якомусь чужому вікні...
20.08.99 р.

ОСТРІВ

І
Ледь чутно хлюпоче вода у затоці,
За білою гладдю лежить Джарилгач.

Цей острів, здається, на іншому боці
Води і безмежжя, халупок і дач.
Одразу за ним починається море –
Великий, підступний і лагідний звір.
У темних глибинах живе непокора,
У водах сонливих прихований вир.
Усе узбережжя затоки співає...
Стоять огорожі, а в них – табори.
Тут підлітки з Києва відпочивають
(І хай би українські хоч де прапори,
та, мабуть, на сонці вони вигорають).
Живе "Юбилейный", невже росіяни?
І поруч такі ж оздоровчі... Шкода,
До мови немає найменшої шани,
Прозоро і сіро, неначе вода...
І зранку (не гімн!), а сигнал на зарядку:
"Плачь, не плачь..." або "Время песок"...
Хочеться все розпочати спочатку
І українську поставить печатку
Просто на серце... Й провести урок
З літери, слова із рідної мови...
Я тут – чужинка із заходу...
– Львів?
– Чули про Рівне? Почаїв, Іова?..
– Ми у Херсоні, мов рідні, а ви?
– Я? Чи важливо? Пишу...
– Що з писання?
Вам би не тут, на Канарські аби...
– От подивлюсь Джарилгач на прощання,
В очі скляні полохливих рибин.
Там мілина. Не сховатись і справді:
Сонце, неначе востаннє, січе.
Я б з задоволенням у водоспади,
Хай Ніагарські. Згоріло плече...

II
Летить луска. А я, немов без шкіри,
Хоч все життя звільнялася від мук.
Утопія без сенсу і без міри,
Утопія, в якій основа – віра,
Насправді ж тільки невловимий звук.
Рожева шкіра. А в рибин – блискуча,
І азбука в них інша – Морзе лиш...
І навіть слів потік не все озвучить,
А те, що владно і кричить, і мучить,
Раптово входить в груди, наче ніж.
Та все гаразд. І начебто, як треба:
І острів, і затока, й повінь неба,
В якому все, неначе у вогні,
Палає, тане... Холодно мені!
Та цей вогонь, як біль тонкий крізь душу,
Здіймає пил сріблястий до зірок.

Трясеться світ, як в шквальний вітер груша,
Летить луска, мов листя із гілок.
Летить луска. Стаю, немов пір'їна.
А на межі повітря і води
Малює сонце контури країни –
Цей острів буде кликати завжди.
17.07.99 р.

МІЖ МОВЧАННЯМ

Зголодніла (цей піст надто довгий, мов висохла плоть),
Наче дерева гілка, що мертва, схилилась додолу...
Я хотіла кохати, хоч долю просила: зашкодь!
А у відповідь – ця незакінчена днів моїх школа.
Знову вчитись потрібно на власних й чужих помилках
І плекати надію в пустелі, коли ні краплини...
І лише міражі невагомі й прекрасні в думках,
І, мов тінь від дощу, над губами – солоні перлина.
Зголодніла, мов звір. Навіть крик між мовчанням посох.
І уже – ні сльозинки, бо відчай пішов поза простір.
Геть забракло любові, яка розтинає обох,
А натомість цей піст і своя, наче мачуха, постіль.
І незронений звук, і неказане вголос "прощай",
І нараз обірвалось оте, що воліло: писати!
І загублений з кимсь той даремно омріяний рай,
Мов несправжня любов, що не встигла нічого віддати.
05.06.96 р.

З ПОГЛЯДУ ЖІНКИ

Підношу реальність у ступінь найвищого щастя.
Живу між фантазій, мов спляча царівна в труні.
Колись в небесах нам по справі та вірі воздасться.
Чи будуть крутішими сходи, що йдемо, земні?
Дощі проступають крізь стелю тонких парасольок,
І краплі, мов спогад, по тілу безбарвно течуть.
І ми, як без одягу, щирі, відверті і голі.
А що там над нами? Аби хоч словечко почуть.
Блаженному – воля! Безумства й наївності суміш –
Усе це навмисне у просторі серця зійшлося.
Засип мене квітами – гарне затьмарить розумне,
І, може, позаздрить, а не співчуватиме хтось.
На рівні рабині, рибини, що вислизнуть прагне,
Згадаю обійми принижень, мов справджений сон.
Прокинулась жінка, мов хатня царівна. Та марно,
Бо знову чекає на неї одвічний полон.
28.07.98 р.

***

Плавала свічка між хвилями вітру
Вогником світлим у білім повітрі.
Пишно й пахучо цвіли абрикоси,
В серці листочок із осені й досі...
Блискали квіти жовто, мов спалах!

Радість, як лід, на порозі розтала.
Кілька краплин розгубилось по сходах.
Щастя мінливе, наче погода.
І особливо тоді, як у серці
Раптом надія, мов всесвіт, озветься.
Сонце промінням засліпить дорогу,
Буде здаватися, все це – надовго.
Білі пелюстки – зграйкою в шибу –
Звісткою наче весняного штибу.
Дихає квітень густими дощами.
Відстань поволі зникає між нами.
17.04.99 р.

ЧЕРЕШНІ

Скоро будуть черешні. Повітря просякло дощами.
На блискучій поверхні набряклих, зволжених куль
Відбивається сонце, мов світло, що сліпне між нами,
І стираються межі, мов стрілка заходить на нуль.
На червневому полі червоними стрічками – літо
Десь торкається неба й запалює полум'ям край.
І стікають пелюстки півонії надто розквітло,
І летять підсвідомо у наш неприхований рай.
Не наслідуюсь дихнуть і порушити таїнство: досить.
Заворожено, легко гойдається звільнений час.
Скоро будуть черешні – пахучі, мов визріла осінь.
Потім червень запише рядочком окрегим про нас.
16.06.98 р.

МОРЕ

Кесареві – кесареве, Богові – Боже.

ЗЕЛЕНЕ

Це море вхопила, неначе kota у мішку...
Дорога до нього, мов шлях через пекло, – чумацький.
І жодного сліду – розмито усе на піску –
дірявому під водою, нібито сир голландський.
Бажалось комфорту.
– Невже? – перекривлений рот, –
ви що це, за безцінь намріяли кращі умови?
Хотіли окремо? Не всім. Ви ж бо – ...надцятий сорт
– Дозвольте прохання у відповідь...
– Більше – ні слова!
Обвішані дітьми жінки – ні назад, ні вперед...
Вмивальня і душ – на повітрі /і сонця немає!/,
Іржавий сечею в кутку – через сквер – туалет...
Дай мудрості, Господи, поки путівка триває.
І куплений /в сумці – в зворотну дорогу/ білет,
/а вартість дороги – ще й досі сумління картає/
чекає на потяг, який через кола тенет
везтиме додому – то буде дорога до раю.
Заходяться реготом чайки над спініним склом

зеленого кольору пляшки з-під світлого пива –
це море лютує в собі, і нам легко обом.
Два боки медалі в усьому – потворне й красиве.
Розхитують хмари, стирають повільно вітри –
цей накип сіріючий важко віддерти від неба.
Ще день – і забуду початок, а вирветься три –
і вже адаптуюсь в чім є, і комфорту не треба.

ЧОРНЕ

На безліч замків замикається море солоною піною.
Повільно протискуюсь – йду за межею його задзеркалля.
І дибляться хвилі над спаленою вітром спиною,
І падають в темне своє і бездонне провалля.
Не вірю, що зморшки, які вимальовує сонце, –
/і все по жіночих обличчях/ вже – вічні...
Невже й на моєму?
Прошуся у Неба крізь хмари /щілинку-віконце/
За /перш – за дітей/, а потім за власну, не розпочату поему
Без сліз і прощань, руйнування, зневір і огиди
На все /в даний час!/ і на всіх – від верхів і донизу.
Господи, Вищий правителю світу, невже ти не видиш
цю затяжну, не обмежену часом, хвору хронічно кризу?!
Що мої зморшки... /для мене і тільки – немилість /.
Чайкам відома розмова між небом і морем напевно –
Мабуть /не раз у негоду/, рибам, між іншим, кістки перемили,
тим, що не з'їли, і нам, ще живущим, невміло й непевно.
Гіркне чекання, неначе грудне молоко в породіллі.
Все так мінливо і мертво. Проблеми і стреси...
Хвилі ритмічно змивають метеликів мокрокрилих
І залишають на березі сохнути без інтересу.
То – все дрібне і дрібниці. Не варте уваги.
Море, як вир, забирає в свою порожнину
Все, що до хвиль потрапляє. Для нього – розвага
Гратися кимсь. На те воно – Чорне і сильне.

ЗОЛОТЕ

Ця зупинка край моря
між літніх розпечених днів, –
щоб вернутися знов в свій вагон,
на означене місце.
І минатиме час,
і дріматиме спокій на дні,
І зустрине волого, як завше,
старе передмістя...
А сьогодні ще – море...
Повітря горить і пливе,
І дзвенить з репродукторів навхрест:
"ма-марихуана..."
Злазить шкіра на плечах,
й в мені ще дівчисько живе,
хоче легко котитися берегом
в сині тумани,

де включають фонтани
великі блакитні кити,
і живуть триста років
розумні морські черепахи.
Як пробитись туди,
як хоч раз за життя допливти
крізь свої і суспільні набридлі
і "охи", і "ахи"?
Зранку берег – брилевий,
слизький, кольоровий, мов скло –
напівсонні медузи
чекають припливу завмерло.
Голублива вода
і ласкаве блакитне тепло
обіймає і пестить,
виблискують бризки, мов перла...
Ця зупинка край моря...
Малесенька згадка про те –
цей дірявий камінчик –
на білу шнурівку у спальню.
І залишиться море у мріях
завжди золоте,
І піде з тим дівчиськом у подорож
дивну і дальню.
11.11.97 р.

ПЛИВУ ПІД ВОДОЮ

Пливу під водою.
Не дихаю. Легко у хвилях
Звивається тіло
і простір зависло тремтить.
Ледь зблискує шкіра лускою.
І тихо на крилах
Гойдається день.
А за обрієм осінь димить.
Тут добре.
Тут все починається,
ніби опісля...
Вчорашнього вечора, сутінків,
де розчиняється час.
Коли, наче бризки шампану,
вибурхують мислі,
І вкупці лише
тільки тіні і попіл від нас.
Коли захлинаєшся в часі
і губишся наче,
І дійсність – мов суміш
із дотиків квітів і губ.
А хтось угорі
вже сміється крізь сльози і плаче
За тим, що не буде,
за першою низкою згуб.

Пливу крізь блакить.
І сховатись від погляду хочу.
Навіщо тобі полонянка?
Хіба що в гарем...
Будує в душі мій сліпий,
ще невизнаний зодчий,
Величну споруду з повітря –
далекий Едем.
10.01.99 р.

ЛІТО

Це обсмалене літо летить, ніби грішник у пекло...
З-під навислих повік випливає розплавлений дим.
Я щаслива у віршах... На палаюче сонячне деко
Викладаю слова по складах, а над ними уже Херувим.
Між небесних світил заблукала. Ні бруду, ні пилу...
Хай згорить суєта у розпеченім літі дотла!
Лопне біль усередині, начебто бульбашка мильна –
І загусне краплинкою жовтогаряча смола...
Обминула дощі, мовби тінь, обійшла стороною,
Щоб ні сліз, ні печалі – лише втаємничений спів.
Так воліла писати, що душу зробила струною,
Щоб у світлі любові спліталися відзвуки слів...
Так хотіла у літо – один би ледь видимий порух –
Просто – жінкою поруч, молитвою, казкою, сном...
Ах, якби не спекота! Якби не кохання – на порох.....
Так і мріяло б літо у квітах під нашим вікном...
09.08.99 р.

БАБИНЕ ЛІТО

Не дзвоню. Не шукаю.
У теплім повітрі зависла
Бархатиста блакить,
як волошки – одним полотном.
І димлять над усім, наче вогнища,
спалені числа,
І здається, що я загубилась
між ними давно...
Ледь горю, непомітно, сріблясто,
мов бабине літо.
У зав'язну вись,
наче попіл із вогнищ, лечу.
За перехід кордонів кохання
аж надто відкрито
Покарання відбуду –
ув'язненням в хмарах плачу.
09.09.98 р.

ЦЕЙ СЕРПЕНЬ

Цей серпень, як злива.
Прозорий і сивий серпанок

Пронизує мозок й зволожує шкіру,
мов крем.
Без тебе не можу,
без тебе ув осені – бранка,
А десь над світами сумує
мій справжній Едем.
Там яблука стиглі
самотньо дзвенять серед тиші,
Як привиди слів,
що висвітлюють німбом печаль.
І знову збираю розбиті,
мов дзеркало, вірші,
Й осколковий біль докучає у серці,
на жаль...
Цей серпень – не мій.
Я у ньому слабка і безсила.
Так хочеться сонця,
а дощ до краси збайдужів.
Боюсь називати усе це любов'ю,
бо крила
Зав'язані міцно,
мов руки, за спину – чужі.
Весела, щаслива –
дивлюсь із вчорашнього фото.
Й не вірю собі, що впіймала,
мов блискавку, мить.
Не можу без тебе звучати
серпневим акордом,
Бо надто вже осінь
у серці щоночі шумить...
05.08.98 р.

ЯБЛУКА

Знов яблука зріють,
росте непідвладна любов...
Від краплі гіркої до хрусту,
до дзвону, до тиші.
Й летять просто в прірву,
уламки умовних оков,
Щоб знову створити
для когось
обійми не гірші.
Вже потім аж скрикне
від вибуху тріснутий плід,
І стиглі зірки відчайдушно
відчують беззахист.
І вже не схватись від світу,
від осені, від...
Любов – це завжди підсвідома
дорога на плаху.
15.10.96 р.

ОСІННІЙ СОНЕТ

Дзвенить повітря, це кружляє листя.
Брунатні вени у дерев – гілля.
Парує ще невістигла земля,
І падає в обійми жар іскристий.
І світиться осіннім сяйвом місто,
Мов лампа Алладина іздала.
Душа із світом знову розмовля,
А день нанизує на промені намисто.

У вогнище багряне я іду,
І смуток свій чимдалі відведу,
Тому, що небо сипле чистим світлом.

Всю мідь осінню в строфи переллю.
Посестро-Музо, у думках молю,
Щоб слів моїх не бліднула палітра.
09.10.96 р.

БРУДЕРШАФТ

Вважай, що ми випили просто
шампанського келих,
А наш брудершафт –
найсумніший з промовлених жарт.
А потім думки придавили,
мов зламані скелі,
І світ заспівав і заплакав,
як скривджений бард.
І в світлі снігів,
що приречені бути до часу,
Ми просто розтанули, зникли,
неначе міраж...
Здається, горить на щоці поцілунок,
мов ляпас,
І дзвін його лине
до стиглого місяця аж...
Шумливе шампанське
недовго шокує жагою,
Коли поза край
виливається спінена хіть.
І слово ніяке
любов до щирця не загоїть,
Бо спів того барда
печаллю в повітрі стоїть.
Вважай, що ми просто...
А зрештою, що там вважати?
Життя є життя.
Чи насправді нас доля звела,
Чи Ангел небесний,
призначений оберігати,
Не зміг захистити
від згубного молоху зла...

Даремно душа
поскидала усю шустелину,
Хіба що молитися легше
їй стало при дні,
Щоб пам'ять зітерла
бодай на єдину хвилину
Той келих омани
із променем сонця на дні.
01.03.96 р.

ОСІННЄ ЛИСТЯ

(цикл)

I

Одплачеться, мов осінь відійде,
І білий простір заколише душу.
І це життя, як схлипи моря, в мушлі:
Чи сон, чи сніг подінеться ніде...
Замкнеться коло поглядів і слів,
Обірваних кінців зітруться межі.
Мелодія небес зійде безмежжям
І не зупинить свій предивний спів.

2

Це – не печаль. Це сльози хризантем,
Розсипані під ноги ненавмисне...
Крізь золотий ліхтарний погляд висне
Волога вись. І світиться Едем...
Ні неба, ні землі уже не видно.
Лиш віддзеркалює вогонь самотню тінь,
А сніг то гусне, то раптово рідне,
Проходить вечір, наче білий кінь...

3

Цей день забарний, зліплений із снігу,
І я у нім – холодна і чужа –
Тягну на себе ковдру – білу кригу,
І мерзну, мерзну... Зболена межа
Між тим, що вже минуло і розтало,
І тим, що у душі сьогодні є,
Повільно тліє... Та хіба ж я знала,
Що все це – до кровиночки – моє?!

4

Так сумно-сумно. Лиш уламки віршів
По ночах сняться: з'єднуй або спи.
Пружніє жовта м'якоть стиглих вишень,
Шкода, що вітер в гніві – як сліпий.
А ми ідем. Яке вже коло аду?
І що вгорі? Та все, що є, то є...
Ще дим стоїть над попелищем саду,
Де щастя проросте колись моє.

5

Цей день міг бути нашим до краплинки,
Від схлипу ранку до тремтливих свіч.
І, як відірвана від Всесвіту хвилинка,

Не падати обвуглено у ніч...
Цей день уже летить кудись у простір
І зупиняє міжпланетний час.
І все було б і правильно, і просто,
Якби ні Що не з'єднувало нас.

6

Тебе не раз думками пов'яжу,
В своїй відлюдності потішуся тобою.
Одному Богові молюся і служу,
Щоб трішки бути вище над юрбою,
Щоб бути вище заздрощів й образ,
І щоб біда вмирала ще в зачатті...
Непрощення так щільно тулить нас,
Що це вже є найбільша в світі страта.

7

Життя іде – тримаюся. Чим далі –
Тим більше притискаю до грудей.
І стільки вже зібралося печалей,
Що приховать не можна від людей.
Примружу очі – хай не розпізнають,
Хай не почують серця голоси...
Лише в любові знов і знов благаю:
"Над днем, що буде завтра, вознеси!"

8

Коли печаль прозора і пречиста,
Торкнувшись безміру, у світло перейшла,
І, наче дощ, заплакала над містом,
І, наче повінь, важко відбула –
Прийшла свобода – дика, наче вітер,
Легка і невгамовна, як вогонь.
І "ти", і "ви" розтанули в повітрі –
В його незримих обрисах долонь.

9

Одплачеться... Зопалу чи дарма...
За всі надії, за усі прощання.
І вже не знаю, є ми, чи нема.
А над світами світить зірка рання.
Не знає день нічого про печаль
І ставить укінці свою печатку.
Я завтра знову все почну спочатку.
Хай навздогін минулі дні кричать,
Хай тінь від них, прикута до землі,
Як вірний пес, залишиться у літі,
Де повно спогадів – ще не зів'ялих квітів,
І ціла вічність в миті на крилі.
24.06.96 р. – 24.07.96 р.

Я ТЕБЕ НЕ ЗАБУДУ

На вечірньому небі розкритих між синню зірок –
Пасмо стиглого літа завмерло, немов хризантеми.
Довгий змії паперовий – на відстані подиху. Крок –
І злетить над землею в полони вогню та Едему.

На завислих вітрах заспокоївся осені день,
І залишилось сяйво очей золотих до безтями.
Може, завтра воно знов у ніч, наче в сон, перейде,
Але все, що було, мов повітря, до холоду, з нами.
Виливаються в тишу, мов краплі між листям, слова:
“Я тебе не забуду і більше таку не побачу...”
За безоднею неба вже бабине літо сплива,
Та чіпляється поглядом промінь якийсь необачний.
14.11.96 р.

ПОРТРЕТ

По кінчиках пальців
мурашками повзає дотик,
І котяться хвилі по шкірі
за межі, за край...
У рамці портретній –
мов сонця частина навпроти –
Картина, точніше –
вогню золотий водограй.
Гойдається жовтень,
як бабине літо, в повітрі
Блискучий з-під неба
кружляє легкий серпантин.
А я підбираю яскраві,
гарячі палітри
І хочу любов змалювати,
а в обрисах – ти.
Якби це можливо,
щоб фарбами все описати,
Оте, що у грудях залякло,
навік – в полотно!
Натомість словам цей портрет,
щоб його споглядати,
Щоб так,
як у казці здалося усе чи в кіно.
Щоб тільки дивитись і щоб
не торкатися звуком,
І щоб не розрізати поглядом те,
що на двох.
Та знову мої у твоїх
задихнулися руки,
І десь над світами
злетіло збентежене „ох...”
Минеться, відступить,
і подих, як в'язень, – на волю
В якийсь падолист або грудень
/коханий, не зрадь!/.
Картину повісять
в чиємусь шикарному холі,
Та хтось ненароком
зуміє усе розгадать...
По кінчиках пальців...

По всіх, що у тілі, куточках
Горітиме дотик –
далекий і надто близький.
І щось підсвідоме –
тайнопису нашого почерк –
Лягатиме дивно
на теплу поверхню руки...
24.10.98 р.

ВІД'ЇДЖАВ «ЛУНА-ПАРК»
Від'їжджав "Луна-парк",
від'їджали дива на колесах:
І кімната страху,
і криві дзеркала, і усе,
Що світилось і кликало,
все, що було інтересом –
Наче довгий хробак,
що поволі повзе по шосе...
Під гудіння моторів
і брязкіт причепів не лячно
Височів над уламками замків
Драконів анфас.
Цей приборканий звір
(від природи й породи невдячний)
Міг би з'їсти хіба що
квиток у дитинство – не вас...
Від'їджала кудись, наче мрія,
яскрава розвага
/Фантастичне видовище –
обертом йшла голова/.
Так відходить усе,
так печально складається сага,
І все важчі прощання,
як важче повірить в дива.
03.09.97 р.

ДЕНЬ – ЩЕ ДЕНЬ
Золотими слізьми розтікається осінь.
Калюжі
під ногами завмерло
від стиглої сині блищать.
Те, що серпень минув, тобто літо,
не віриться дуже,
Лиш кресання та іскри щомиті,
мов скрип коліщат.
Все минає, на жаль.
Лиш ясніють картини печалі.
Мимоволі на серце невільно
лягає малюнок душі.
Розпливаються фарби
і змішують дійсність і далі.
І танцюють на жовтому листі

ще теплі дощі.
Так шкода, що попереду
знову чекання і втечі...
І затиснуті скроні думками –
багаттям кричать.
День – ще день.
Та коли насувається вечір,
Ходять запахи літа,
мов спалахи гаснуть в очах.
Закриваю лице
і зумисне не сплю і не плачу.
Світлі вогники скачуть по стелі,
по стінах, в вікні.
Я давно зрозуміла –
тебе (ще кохаючи!) втрачу.
Жаль, що згублене світло
нелегко вернути мені.
Золоті письмена
у повітрі кружлятиме осінь.
На долонях моїх,
наче опіки, ляжуть сліди.
Невідомо, чому поміж цим
залишається й досі
Ця любов, як пустеля,
неначе опісля орди...
24.09.98 р.

У ДЕНЬ ДОЩОВИЙ

Ми у день дощовий,
відколи павутиння небесне
Обвиватиме всесвіт
вологим шампаном життя,
Будем слухати вись,
наче тихо співатимуть весни,
Це – як вирок любові –
краплинне, стрімке побиття.
Це не те, що лишається десь,
за минулим, це – інше.
Без землі під ногами
нам легше від неї ж піти.
То не шлях від обіймів,
коли захлинаються вірші,
І коли у думках
замість простору тиснуть кути.
Ми у день дощовий
передивимось стільки полотен –
Так світитиме щастям
прекрасний ясний водоспад.
Із далеких дзвіниць
нам мовчатиме вища самотність,
Потім грім блискавиць

повертатиме в небо назад.

14.07.95 р.

***

Стояла жінка і молилась...
Синичка дихала в руці.
А сліз густа, раптова злива
Текла солоно по щоці.
Мигтіли полум'ям крізь морок
Чужі, далекі журавлі.
І наче бліднув сивий морох,
А дощ байдужий лив і лив...
Стояла жінка – тїнь, Мадонна...
І крізь дощу невтішний біль
Дивилась в небо, як ікону,
Ховала душу від юрби.
Бруківка від краплин темніла,
Блищала під розбитим склом.
Стояла німо постать біла,
Неначе дерево цвіло...
15.04.98 р.

ДОЩ

Це вже надто, ці сіті дощу,
наче з неба навмисне, – на вилов...
Геть поблякло вдивляється в завтра
промокле до п'ят життя.
І найперш – синя осїнь,
й дерева, блискучі і гострі, як вила,
Що кінцями крізь хмари
простромлюють небо й тремтять.
Мерзнуть спини
/і стїни панельних будинків/. І руки.
Щоб зігрітись – немає
ні сонця, ні сил, ні тепла.
І вклякають в болото стовпи,
і залиті городи. І звуки
Лиш стїкають у безвість беззвучно.
Чи осїнь була?
Невідомо, коли вщухне ця /й соціальна/
тотальна облога.
Невідомо, коли в батареях
гаряча вода задзюрчить.
Мерзнуть, ніби живі,
наче ноги промоклі, розмиті дороги,
І в душі – мерзлота.
Завше в жовтні найдужче щемить.
Знаю, це – песимїзм.
Ностальгїя.
Набридле до болю чекання.
Мокре листя,

приклеєне осінню
до асфальтованих трун,
Сподівається ще закружляти
у вальсі над світом востаннє
Під мелодії дивних
і неперевершених струн...
Мабуть, ще до того,
як Покрова покриє схолоджені трави,
Й павутинка остання розтане
на білому, мерзлому склі,
Спалахне на півнеба
потужно, іскристо, яскраво
Шлях, яким,
мов ліхтарковий клин,
полетять журавлі.
А сьогодні – цей дощ –
це тривке гвалтування, ця купіль.
Звідки стільки печалі?
Не чути б важкої ходи...
Щоби встояти якось –
збирається жовтень у листі докупи,
І горить, і димить,
і у просторі губить сліди...
05.10.98 р.

ЛЮБОВ

Ця любов, наче осінь –
сумна, дорога і барвиста.
У легкім падолисті із слів –
невагома блакить.
Шурхотить під ногами гаряче,
невистигле листя,
І шепоче услід,
і прощанням в повітрі бринить.
Ця любов, наче спалах,
як зірка, що падає з неба,
І пропалює душу,
і лезом пливе по судьбі.
І уже – ні міраж, ні омана,
ні навіть – потреба,
А безвихідь,
в якій не зізнатися навіть собі.
Ця любов, наче ніч:
золота, нескінченна, розквітла,
Від якої в очах
тільки сяйво високе стоїть.
І бажає душа не печалей,
а сонця і світла,
І повернення в день,
що окреслює безмір століть.
Ця любов – не реальна.

Про неї не мовиться вголос.
І її у думках божевіллям,
як світ, назовеш...
У сердечних млинах
ця любов би ущент не змололась,
Бо не має вона,
наче простір, ні віх, ані меж.
Ця любов, наче вперше –
проймає зненацька і гостро.
І освітлюють душу
молитов тремтливі вогні.
Залишайся в любові
моїм найпочеснішим гостем,
Світлим Ангелом,
святим, в якому ми завше одні.
05.09.98 р.

*ГОДИННИКОВА СТРІЛКА
ХОДИТЬ ПО КОЛУ*

І
Боюся, щось скажу тобі не так...
Боюся, що й тобі зі мною складно.
Годинник, не спіши, твоє «тік-так»
Звучить, неначе вітер недоладний.
Боюся, що усе, що є, – не те...
А я вперед лечу на цілу вічність!
І ця хурделиця в душі мете, мете
І креслить знаки дивні і магичні.
Я розгадати хочу в них таке,
Щоб, світе, ти не міг мене зловити.
Сніжинки тануть, марево м'яке
По всіх куточках холодом розлите.
Боюся, щось не те тобі скажу...
Молюся, щоб з тобою не зустрігись.
Між нами цю нездолану межу
Колись засиплють яблуневі квіти.

ІІ
Зимовий день. Приречене чекання.
В душі, як перед стратою. Ну що ж...
Це мало статися. Розлуки і прощання –
Не диво. На гілках рясніє дощ...
Стоять дерева, витончені в сяйві,
А десь горить й гірчить моя душа.
Спішить годинник. Не спіши, це зайве.
Перепочиньмо. Тихо-тихо, ша...
Нехай ні звуку, ні удару серця...
Усе минеться... Господи, чому?!
Чому цей світ повз нас уже несеться
В якусь міжзоряну, незвідану пільму...

Тримаюся за злякану краплинку,
Яка зненацька впала на щоку...
Одну маленьку хвилечку, хвилинку –
І заспокоюсь. Знову, день, святкуй!

III

Злетіла хмарка, просто зникла. Наче
І не була ніколи. Над вікном
Засліплена бурулька дзвінко плаче,
А я сміюсь, усе здається сном.
І те, що я наївна, божевільна,
Хотіла розтопити спраги лід.
Кричу у небо: Боже, я вже вільна!
Душа керує свій легкий політ.
Годинник задрімав. Встаю повільно.
Змиває доторки твої веселий душ.
Невже і справді я від тебе вільна?
Вирує простір між самотніх душ.

IV

Тремтить свіча. В повітрі крила білі.
І наче сніг шепоче: не забудь...
Коханий, я боюсь, що я безсила,
Чому ж ти не зі мною? В чому суть?
Сльоза воскова гріє і стікає,
І застигає... Теплий, білий гном...
Оте, що не проходить, не зникає,
Приходить знову. Все – доверху дном!
Боюсь тобі хоч чимось нагадати,
Що в світі цім для тебе ще живу.
Нанижую, немов коралі, дати,
А пам'ять вимальовує криву...
Повторюю тихесенько, як можу:
Не обмини у мріях, не забудь...
Мовчить годинник, наче на сторожі,
Не знає, як йому надалі бути...

V

Ця мряка теж прекрасна: сніг, вода...
І кришталеві на гілках обручки.
У днів така захлюпана хода –
Що крок – то плач, аж слухати незручно.
Ти – у мені, твоя подоба – я...
Поглянь у дзеркало. Кого там спершу бачиш?
Звучить в мені мелодія: твоя...
Зухвало, нескінченно, необачно...
Не зупинити. Звикла. Все одно.
Ти можеш зрадити, ти можеш обманути.
Сьогодні п'ю сама своє вино –
Найкраще з вин усіх. Напевно, круто?
Я п'ю по краплі слово... І пишу.
А може, все закреслити й – у вічність?

Годинник зупинивсь. А я спішу:
Спіши повільно – це не так трагічно.
22-23.02.1999

ЛІТАВИЦЯ

Живемо у казці.
Іду в запечалля, на дно,
Де, мабуть, й на мене
чекає поважна Тартила.
Та ключ золотий
не відкриє замок за панно –
Лиш двері в реальність,
яку я колись загубила.
Вистава новітня.
А оплесків зірваний шквал –
То шторм у багрині.
І світла Літавиця з квітки,
Немов з п'єдесталу,
із острова Любви зійшла –
Майстерія долі –
з оманним ключем у лелітках.
А сніжне латаття,
немов збіросвіт на воді...
І сяйво таке,
що виблискує кожна травинка.
Так світиться щастям назавше
закохана жінка,
І в коси вплітає неквапно
латаття руді.
Радійте, тендітний П'єро
й граціозна Мальвіно
/і батечко Карло,
і названий син Буратино –
із дерева він,
і в житті ще проб'ється не раз/
Для вас залишається справжньою
ваша країна,
А наша ще довго
казковою буде для нас...
20.01.2000 р.

КРИХІТКА-ХІВРУНЬКА

Увійди в моє вушко, малесенька, вийди ув інше.
Мо, тоді позникають в країні усі жебраки...
І, можебно, не будуть такими печальними вірші,
Пригадаймо разом задля вищості духу казки.
Подивімось навколо: на Поле Чудес, напівголих
Божевільних і Дурнів, яких понад міру в житті.
Аби знав Буратино усе, то, напевно, ніколи б
Не садив би слухняно для когось свої „золоті”.

Бо вже стільки землі перерито, сплюндровано. Гроші!
І знаходяться завше охочі шукати скарби.
Підкажи ти їм, крихітко, – всі відтепер міхоноші
Проводжають сліпців – та від бублика дірка аби
Засвітила їм світлом червінця, хіба що навсонні...
На усіх голодранців наливчатих яблук нема.
Молистімось до Бога з молитвою, дай нам сьогодні,
Дай нам, Отче, ума, бо в кишнях давненько катма.
02.06.1996

ЦАРІВНА-ЖАБА

А я від тебе, царевичу,
благаючи милості Божої,
Стала, наче жебрачкою,
зовсім на себе не схожою...
Справжньою жабою-скрекотухою...
Жовто-зеленою...
Назви ж мене, любий,
своєю судженою, нареченою!
Ще співатиму пісню жаб'ячу,
над усе заливаючись,
Роздуваючи щоки від задоволення,
неба звуком торкаючись.
І стрілу твою поверну тобі,
з серця висмикну.
Відголоситься,
переквачеться на дзвінку луну...
Що краса моя (усередині, попід шкурою)?
Уприщавлена.
Відвертає день,
поділяє світ на Авеля й Каїна.
А весна така!
Як Пасхальний день – світла віхоли.
Над болотом цим,
мов квітневий сад, біло дихає.
Стільки слів в душі –
розпирає всю, тільки кумкаю.
І до тебе – царівною
(поза межі всі) лину думкою.
Та коли спалив ти моє вбрання –
стала чистою...
Полетіла пташкою понад хмарами,
поза числами.
На зорі лящить трясовинний дім...
Буду винною...
Та не стану тобі
ні царівною, ні дружиною.
27.04.99 р.

У ГОРІХОВІЙ ШКАРАЛУПІ

*О, Боже, я би міг замкнутися в
горіховій шкаралупі і вважати себе
царем необмеженого простору, якби
мені не снилися погані сни.*

Шекспір "Гамлет"

Все так явно.

І, наче живіт вагітної жінки

попереду неї,

Так цей горішок,

мов гуля на лобі, твердий і міцненький.

Хочеться знову у Спільку

й зайти до "Енею",-

Там видатні сперечались за чаркою.

Галас і дзенькіт.

Знаю, що менше потрібно

ходити серед людей і по місту

(Краще б писати і пити опівночі

вистиглу каву)...

Сніг і зима, а крізь лід –

забальзамоване листя

Дивиться сумно,

бо втратило легкість і жвавність.

Ще розтавання попереду,

жаль, але й – розставання.

Над нами нависла хмарина –

якийсь невидимий млин...

І сиплеться, сиплеться з неба

це неспинне кохання,

І нитка з клубочка предивного

тягнеться знову у сни.

Горіхова шкаралупа

окреслює сплюснутий простір.

А в ній – тільки сніг.

Коханий, чужим не будь,

пригорни.

Наш Ноїв Ковчег – то острів,

в якому ми просто гості,

І три горішки для Попелюшки

давно в землі зогнили.

По білому пишуться біло рядки

і фіксуються дати.

Який непорочний і чистий,

незайманий, первісний сніг!

І навіть слова – не слова,

якась душезмішана клятва,

Коли попри все, що існує,

не можна відмовити, ні...

Цей сніг – яблунева злива,

пахуча, стрімка, як весною.

І весь необмежений простір

в твоїх замкнувся очах.
Не дай мені, Господи,
стати зовсім, як тінь, земною,
Тоді в горіховій шкаралупі,
знесе несподівано дах.
15.01.99 р.

МОРОЗОНЬКО

"За хорошие речи – шубу на плечи" (рос.)
У цьому лісі з Інею – довіку...
Не холодно, Морозонько, – вже звикла.
Хоч пальці ручку ледве що тримають,
Я – дома тут, і кращого немає...
Між кришталевих райдужних фантазій
Став світ без назви, просто і одразу.
Сріблястий ліс – неначе штучний рай,
У часі зупинилася пора –
Це снігове блискучо-дивне ложе.
Рядки по ньому пишуться несхожі,
Не ті, яким потрібен записник...
Морозонько, і ти до мене звик.
Розчулили тебе мої слова,
І, наче сон, завія снігова.
Зірками сльози котяться з очей,
Мов з оксамиту зжурених ночей.
І жаль лише, що в помислах і всує,
Не знаю, для кого тепер існую.
05.08.96 р.

ПОКРОВА

Заграв на деревах
і світиться листям вогонь.
Здається, протискуюсь
в голчине вушко –
даремно.
Осінь повітря вливається
в контури скронь
І там застигає
гарячим і чимсь невід'ємним.
Знімає Покрова
своє золоченне вбрання,
І тихшає осінь,
мов звук,
поміж ніччю та ранком.
Танцює повітря
між втомлених крил вороння
І пружно лягає на землю
сяйливим серпанком.
14.10.98 р.

З ГЕТЕ

Складає уява
рядків неповторних намисто,
Ясніє душа від прикраси такої,
мов зорі.
Крізь морок нічний
споглядають спокійно й навмисне
Завмерлі світила небесні
в холодній покорі.
Сонетна душа
задрімала в прокрустовім ложі.
Відрізок шляху –
з двох боків перерізаний простір.
Обрамлення вірша
на власне ув'язнення схоже,
Із дерева вирізати бога
і складно, і просто.
Усі намистинки тримаються ззовні.
Не варто
Торкатися звуку,
бо час розпадеться на дати.
Слова у поета
повинні стояти на варті,
Щоб вогнище духу
в оправу чи вірш загнuzдати.
16.05.97 р.

З КІПЛІНГА

Якщо тебе відчай проймає,
мов стріли,
Якщо навіть світ
відвернувся від тебе –
Будь лицарем справжнім –
і вистачить сили
До серця притиснути
сплаконе небо.
Якщо вороги твої
заздять і досі,
Якщо твої рани
кривавлять болюче,
Будь мудрим й терплячим,
і доля попросить
Для тебе від щастя
буденного ключик.
Якщо ти господар думок,
то одразу
Направиш їх в коло
життя і надії.
Будь впертим в бажанні долати
поразки

І перемагати,
коли безнадійно.
Якщо ти повіриш у світ
без образи,
Якщо не злякаєшся правди
і болю,
То будеш ти сильним.
І далі – щоразу
Зростатиме
справжнє стремління до волі.
08.02.96 р.

ПРО ТЕ, ЩО МИНУЛО...
Про те, що минуло, і те,
що ніколи не збудеться,
Розгублене літо
у днях цих постфактум шепне.
І срібною стане зелена,
осонцена вулиця
У змерзлому січні,
коли ти зустрінеш мене.
Сьогодні душа –
на освяченій щастям дистанції,
І сяйво від неї розходиться хвилями,
мов
Якась неземна,
неопізнана й з космосу станція
Віщує в світі
про правдиву і щиру любов.
Про те, що судьба –
то драбина до світла чи відчаю,
Та поки ми ще у коханні своєму живі –
Зав'язані міцно
вузлами прощання незлічені.
"Із розуму сходжу й восходжу" –
звучить в голові.
14.07.98 р.

ПОЕТУ

/Даремно/ я витратив працю й олію.

Латинська сентенція

При світлі олійної лампи, при світлі
Пише його думками стомлений вітер.
Дивні прозорі крила білого птаха
Кожним своїм словечком легко – на плаху.
Чим не данина Небу, чим не облога?
Хай би хоч раз на плечі – зоряну тогу...
Пише поет і стогне на попелищі...
Може, нарешті справжні родяться вірші?
Може, нарешті завтра карточний замок

З жалю до себе підпалить своїми ж руками?
Стільки олії витрачено, стільки старання...
Плаче душа найдужче перед світанням.
05.07.1997

ЦЕ ВЖЕ БУЛО

Це вже було. Сезон зневір і зрад,
Плачів, невдач, блюзнірства, фальші.
За сотні обертів крізь час іде парад,
Молитви заздоровні, співні марші...
Змішалися в безформний лик дива,
Мов стоки фарб з дахів між прапорами.
Теплішає в душі на день чи два,
А далі знову зимно поміж нами.
Це вже було. І сповна, і напів...
Душа стомилась від облог льодових.
В аїді агели зійшлись на чорну змову,
І безіменний стрій рядків – без слів.
Це ж все було? Бузок повітря рве
Таким різким і справжнім ароматом,
А я дивлюсь у дзеркало криве:
І там театр, і там потрібно грати.
Ну що ж... Тріски збирати на загніт,
Щоб хліб – на завтра, чи про все кричати
Для задоволю? /треба це, чи ні.../
Хоча зручніш дивитись і мовчати...
18.05.97 р.

СЛОВО

Коли відкривається слово, мов небо – навстіж,
Коли воно сонцем всесильним засліплює очі,
Коли воно ріже навпіл, як безжалісний ніж,
Коли воно правдою сильне і світлом пророче –
Приходять думки, мов на віче, й освячена мить
Проймає його, наче свято, вовік невмируще...
А мова, як повинь, дзеркально дивує і мчить,
Й полонить світи неосяжним своїм і насущним.
Мов скульптор, мов зодчий будує, вирізьблює люд,
Витворює націю вільну, бо рабство безмовне.
Коли відкривається слово, звільнившись від пут,
Торкається серця щось рідне – з'являється Мова.
22.05.95.

У ЦАРСТВІ ПАПЕРІВ

У царстві паперів
найвища фатальність рабів,
І приреченість кола,
і неба важка піраміда
Замикається в точці.
Щоб тихо скоритись судьбі,

Залишаюся приви́дом,
наче сховатися ніде...
Невибагливий блазень
сміється і кличе на трон,
Але, знаю, мені
і присісти на нього не можна.
Щось шепочуть папери
про безліч своїх заборон,
І пронизує мозок:
те царство, то царство –
не Боже.
05.02.97 р.

ПОЗА СНІГОМ

І плакали вірші
моїми думками на склі
Зимового неба.
І сонця листок, наче з клена,
Повільно й пожовкло
котився в обійми землі,
А день поза снігом
лишався насправді зеленим.
Хотілося вийти із обрисів,
наче з вогню,
І втілити в образ
одвічно невписані риси.
Молитвини слова –
це свято в собі не спиню,
Хіба що печалюми
зорі засвітять опісля...
На безвік снігів
хуртовиною стелиться час,
І тануть хвилини,
неначе сніжинки на віях.
На кожний рядок –
хоч би що з ялинкових прикрас,
Щоб ранок наступний
у серці щось тепле навів.
18.05.97 р.

ПАМОРОЗЬ

Так важко губити, міняти, шукати.
Та й зайве.
З ким доля звела і злила,
і з'єднала – єдино.
Цей світ, наче паморозь,
сліпить і липне до вікон,
І плаче, зникаючи,
плаче й вертаючись: "Аве..."
Як звір замаскований,

білим ведмедем – цей січень.
Чатує, чекає...
І схибити вже неможливо.
А мозок, минаючи відчай,
летить в протиріччя,
У щось нескінченне,
у щось підсвідоме, як злива.
І вже все одно, що біжить навздогін,
що тривожить,
Ні острах згубитися між суєти,
поміж днями,
Ні навіть печаль,
що з снігів вигаптовує ложе,
Ні те, що минуло, як привид,
як відзвук між нами.
Вже важко губити,
бо це ж – не мідяк із кишені,
І це ж – ні хвилини, яких, що піску –
ззолотилось.
Ще б просто – пожити, любити,
бо не відлюбилось,
Хоч стільки жалів поносили,
поміряли жмені...
06.01.96 р.

РІЗДВО

Знову січень і свічі. І час повернув до початку.
І у днях, як в душі, наче промінь ясний зупинивсь.
На оселях зима ставить м'яко прозорі печатки
І несе по усядах усіх: “Божий Син народивсь...”
І колядникам в жмені – блискучі, дзвінкі копійчини.
“Ой, радуйся, земле...” – в повітрі, як дзвони, гримить.
Ой радуйся, серце, що разом співаймо й понині,
І многая літа бажаймо у щасті прожити.
Знову січень і сніг, наче пух . наче щось надприродне.
Будувати б фортеці і всім починати сніжкові бої –
Не з ракет, а з пісень, із колядок й щедрівок, народних,
І червоне, солодке вино наливати, як мед, до країв...
Застеляймо столи, застеляймо усе килимами...
“Божий син народився...” – а рік покотився у час.
Заступило Різдво білосніжно, сріблясто, з зірками.
Пахнуть свічі весною і чимсь незбагненим для нас.
09.01.99 р.

ЩОСЬ ПРО ЛЮБОВ?

Щось про любов? Механічно дивлюсь на дорогу.
Котяться хвилі на нас, наче райдуга слів.
День цей і час, подарований Господом Богом,
Наче ніким не розгаданий сонячний спів.
Щось про любов... Підбираю слова і не знаю,

Що віднайду, або в чомусь таки повторюсь.
Легко земля під ногами дзвенить і кружляє.
Міцно тримаюсь за пас, наче впасти боюсь.
Ти – поза мною. І все – випадковість. Не більше.
Щось про любов... Не зламати б невидиму вісь.
Десь в небесах, мов дощі, вже збираються вірші.
Їх не спинити. Хіба що цей день, як колись.
25.06.98 р.

НІЧНИЦЯ

/ лік. росл. «Люби-мене-не покинь», або фіалка /

Як видиво. За нами ходить запах
(так лине літо у фіалках в ніч).
Горять світила, вись у сніжних лапах
Тримає місяць – оберемок свіч...
Тобі явлюсь під ранок. Наче мрія
Або прозора тінь твоїх думок.
Безмір'я нас, як літеплом, накриє.
Тепер я – найщасливіша з жінок!
Здається, що букет нічниці з нами.
Блищить ледиця – цей зимовий щит.
Заходить рік, мов свято між віками,
А мій в твоїм леліє грудень слід.
Нас час не зрадить. Знаю, не покине.
В нічних метеликах мелодія завій.
Хай світ зійдеться на любові клином
І молитесь, неначе Богу, їй...
31.12.99 р.

ТЕМА З ВАРІАЦІЯМИ

У просторій фантазії. Краплі шампану
течуть від грудей до... Навіщо вам знати?
Ми ж не дозволимо дома, коханий,
так божевільно, шалено кохатись...
Місяць усміхнено стежить за нами,
квіти у рамці нагадують айстри...
Двоє замкнулись од світу губами,
ключ – в Невмирущого, в сьомому царстві.
Ми загорнулись од світу коханням
із ланцюжків злото-зоряних танців.
Тепло і світло. І пізно, і рано.
Ще половина шампанського в пляшці.
– Хочеш?
– Не хочу.
– Мабуть, світає...
– Наше побачення справжнє?
– Навіщо?
– Можна, нарешті сама прочитаю
ті, що хотів ти побачити, вірші?
– Вірші – на потім. А ліпше – з собою...
Ранок дописує слово...
– Читати?

Мабуть, оце все зоветься любов'ю...
Може, розвагами. Як розпізнати?!
30.12.99 р.

БЛИСКАВКА В КОНТУРАХ ТІЛА

Поки блискавка в контурах тіла, мов звір у капкані,
Поки день не зірвався у прірву, мов крик із душі,
Позакреслюю сум у чернетці – усе про прощання,
Хоч, мов крила воронячі, темно застигли дощі.
Й падолист у листопаді – це, наче неба згорання –
Сірий попіл зірок маковинками в зошит трушу...
Серед сутінок стін ми одні у прогірклій кав'ярні,
Де найкращий свій вірш я уперто для тебе пишу.
Я не знаю, чи я, чи моїми думками плететься
Павутинковий рай – між грудей білошкірих узвиш.
І гойдається в нім, як метелик, сполохане серце,
Поки осені час охоллоло не вилився в вірш...
10.11.96 р.

У ЗОШИТІ

Складаю у теку уцент пошматовані вірші,
Старий календ арик пожовкло в куточку лежить.
З десятків разів по написано поспіхом: вір ще...
У жмутку зимовому гілочка біла тремтить.
Кружляють сніжинки, неначе кришталіки неба.
У тиші туману завмерлі дерева стоять.
Радію, що легко здійматися хмаркою з себе
Й тонути в блакиті, і щось у повітрі писать.
Пливуть поза ніччю зірки, мов по озеру свічі.
І вогники спрагло крильцятами світла тремтять.
Цей вечір січневий уже неминучий і вічний,
І рік цей новий, як початок нового життя.
Бажання любові єднатиме простір і мислі.
У зошиті неба запишуться щільно листи.
Вивчатиме час, що у серці, по митях опісля...
Й ніхто, окрім Бога, не зможе туди увійти.
15.01.99 р.